Đ□□c tin Hoàng t□ cùng v□ đi săn, dân thành Ca T□ La V□ lo s□a so□n nh□ng cây c□nh tr□□c nhà, h□ xây nh□ng ch□u hoa nào có màu t□□i đ□p nh□t quay m□t ra phía ngoài đ□□ng đ□ đón chào v□ Thái t□. Ng□□i ta ch□ đ□i nhìn khuôn m□t hi□n t□ v□i đôi lông mày dài và m□m l□□n trên đôi m□t xanh nh□ dòng n□□c bi□c c□a sông H□ng, dáng đi□u dõng d□c và thân hình n□ nang c□a v□ thi□u niên lúc nào cũng d□n đ□u m□t b□n lính k□ vai đeo binh khí sáng chói, hùng h□ trên nh□ng con ng□a m□p m□p. Ngày nào Thái t□ d□o ch□i thì đêm đó nh□ng ti□ng đàn c□a các thi□u n□ trong thành vang lên, v□a qu□n quit, v□a não nùng, khi□n cho nh□ng hoa xung quanh v□□n hình nh□ say nh□c mà quên m□t h□□ng c□a mình bay t□n đâu đâu và nh□ng k□ láng gi□ng cũng ng□n ng□ b□ d□ vi□c làm ng□i th□ nh□ pho t□□ng.

Ng□□i ta u□ng công ch□ đ□i chi□u hôm □y. Các hoa đ□p ch□ khoe s□c v□i khách qua đ□□ng. □ phía c□a thành Thái t□ đã b□ d□ cu□c đi săn. Thái t□ Thích Ca th□y c□nh trái ng□□c gi□a thân th□ m□nh kh□e c□a mình nh□ m□t cái cây đang l□n, v□i m□t hình vóc x□u xí c□a ông già kia nh□ que c□i khô: râu tóc b□c ph□ b□m ra nh□ lông lá c□a m□t con v□t, thân ông cong qu□p, tay v□i sát đ□t nh□ ch□c bò.

- Có nh□ v□y đ□□c chăng? M□t ng□□i tráng ki□n nh□ ta bây gi□ m□t ngày kia cũng th□?

Thái t□ t□ b□o r□i quay ng□a tr□ v□.

T□i hôm □y ánh trăng v□ng v□c trên lâu đài nhà vua. Hoa k□ c□ l□ trong hoa viên sáng lên nh□ ng□c. Vua T□nh Ph□n đã đ□□c th□ v□ cho hay, Thái t□ b□ d□ cu□c d□o ch□i vì g□p m□t c□ già. Vua bèn m□ ngay cu□c khiêu vũ d□□i muôn ng□n đèn hoa đ□ làm khuây Thái t□. Nh□ng Thái t□ Thích Ca v□n không quên đ□□c ông già và màu râu tóc b□c hình nh□ l□i hi□n v□ trên các khuôn cây □ hoa viên d□□i ánh trăng bàng b□c.

Vua lo s□ săn sóc đ□n Thái t□ nh□ v□y, vì ch□ có m□t mình Thái t□ là ng□□i k□ v□. Thái t□ là m□t thi□u niên anh tu□n m□i 19 tu□i ng□□i đã thông thu□c c□ các ngh□. Nào thiên văn, đ□a lý, ngh□ lu□n, thi phú, văn ch□□ng, âm nh□c, h□i ho□, bói toán, phù chú, võ ngh□, trong ngh□ nào Thái t□ cũng là ng□□i xu□t chúng. Không nh□ng vì th□ mà vua yêu quí, vua yêu quí Thái t□ vì Thái t□ là k□t qu□ c□a cu□c nhân duyên đ□m th□m gi□a vua và hoàng h□u Ma Ha Ma Da. Thái t□ là m□t m□i tình thiên liêng c□a Hoàng h□u đ□ l□i cho vua □ th□ gi□i này.

19 năm v□ tr□□c, m□t đêm n□m m□ng, Hoàng h□u th□y mình l□c vào khu r□ng hoang vu. M□t con voi tr□ng sáu ngà đ□n ve vu□t bà mãi. M□t hôm bi□t mình th□ thai, Hoàng h□u m□i đem chuy□n □y nói cho vua nghe. Vua đoán là m□t đi□m m□ng t□t và r□t vui m□ng vì vua đã 50 tu□i r□i và Hoàng h□u cũng x□p x□ tu□i vua, n□u may ra, Hoàng h□u sanh đ□□c Hoàng nam, vua s□ có ng□□i k□ v□.

Theo t□c □n Đ□ ph□i v□ nhà cha m□ mà đ□. M□t ngày □ v□□n Lâm T□ Ni n□□c Câu Ly quê h□□ng c□a Hoàng h□u Ma Ha Ha Da, chim kêu không ng□t ti□ng, m□t tr□i lên cao chói sáng h□n c□ m□i ngày. Đêm □y các khóm hoa đ□u t□a h□□ng th□m ngào ng□t. Hoàng h□u Ma Da ra d□o □ v□□n hoa c□a vua Thi□n Giác (anh bà), th□ th□n nhìn trăng bà nguy□n c□u: "H□i nh□ng đ□ng thiêng liêng hãy phù h□ con con tôi sau này trong sáng nh□ m□t trăng kia, trí tu□ c□a nó s□ r□ng rãi bao trùm c□ th□ gi□i nh□ ánh sáng m□t trăng".

Sao d□n d□n th□a, trên b□u tr□i đen th□m. R□ng đông b□ng sáng m□t phía v□□n. Hoàng h□u b□ng th□y đau b□ng, bà t□a vào m□t cây Vô □u.

M□t tr□i v□a lên t□a ánh sáng vàng □ng kh□p v□□n Lâm T□ Ni, m□t tr□ l□t lòng xinh đ□p và toàn v□n h□n c□ nh□ng châu ng□c □ cõi tr□n. Tr□ □y là Thái t□ Thích Ca.

T□ hôm Thái t□ b□ d□ cu□c đi ch□i v□, nét tr□m ngâm v□n thoáng trên g□□ng m□t sáng l□ng tinh anh… Mu□n gi□ s□u cho Thái t□, ngày nào vua cũng đ□t ra nh□ng cu□c ch□i trong cung đi□n. Các b□n ca nhi vũ n□ cùng các đào hát th□y đàn tha h□ đ□□c d□p tr□ tài. Vua l□i còn ra "Ch□" xem ai có v□t l□ ngh□ hay đem vào cung đ□ làm vui Thái t□ đ□u đ□□c h□□ng.

Ng□□i ta đem đ□n nh□ng th□ hoa qu□nh to b□ng cái đĩa l□n, nh□ng hoa lài cánh ta b□ng cái h□ng, nh□ng hoa sen vàng n□ lá b□n mùa, nh□ng cây chu□i trăm bu□ng, nh□ng gi□ng quái v□t □ núi □ bi□n, nh□ng san hô, ng□c cùng các th□ ch□m tr□ khéo léo. Trong các th□ □y có con ng□a làm cho Thái T□ chú ý đ□n. Con ng□a v□a đ□p v□a khôn ngoan. Mình m□y đ□u đ□n, b□n chân thon thon, nó đ□ng bên c□nh nh□ng con ng□a to l□n nh□t trong cung, thì nh□ng con này cũng thành th□p bé, nh□ng hình hài c□a nó làm sao sánh n□i v□i màu s□c c□a nó, tròng đen trong m□t nó có m□t s□c đen lánh nh□ h□t huy□n, móng chân c□a nó đi vào trong t□i thì sáng lên nh□ s□ng tê giác, lông nó m□□t và tr□ng nh□ tuy□t trên núi Hy Mã L□p S□n, b□m c□a nó óng ánh nh□ t□ vàng m□m m□i và □ quanh c□ nó có nhung vân màu ngũ s□c d□n lên nh□ m□t c□u v□ng. Ch□a h□t đâu, ng□□i ta l□i khéo đeo hai chân tr□□c nó hai cái l□c l□c âm d□□ng, lúc ng□a ch□y ti□ng nh□c hoà lên m□t đi□u xao xuy□n và huy□n bí nh□ ti□ng su□i ch□y trong đêm khuya, gi□ng chim riú rít trong r□ng xa. Có l□ t□ hôm đ□□c con ng□a □y, Thái t□ cũng khuây đ□□c n□i bu□n. Nh□ng đêm đ□n, vua còn s□ không có gì đ□ gi□i trí cho Thái t□, nên bày ra không ng□t nh□ng cu□c vui. Đêm hôm □y cũng nh□ m□i hôm, trong cung đ□u có múa hát trà ti□c, d□□i ánh nh□ng cây n□n có ng□n l□a to nh□ bó đu□c, các vàng b□c ngà ng□c kh□m trên các cây c□t, trên tr□n nhà, trên các áo mão c□a ng□□i trong ti□c đ□u ph□n chi□u lên muôn ngàn màu s□c l□. H□□ng tr□m □ b□n phía t□a ra ngào ng□t và r□□u trong nh□ng c□c th□y tinh đ□ màu nh□ muôn hoa □ m□t v□□n xuân, các vũ n□ đ□u thi tài múa hát, thân hình uy□n chuy□n theo âm nh□c nh□ nh□ng g□n sóng, m□t mày t□□i nh□ nh□ng hao sen m□t bu□i s□m mùa h□. Đi□u múa r□t t□ nhiên. Chân tay h□ nh□ làm b□ng m□t th□ sáp, th□ b□t gì r□t d□o tha h□ đ□ cho m□t bàn tay vô hình u□n n□n. M□t ng□□i ch□a th□y c□nh □y, n□u l□c vào đây e t□□ng mình đã lên tiên. Nh□ng nh□ng c□nh đ□p □y đ□i v□i c□p m□t Thái t□ quen l□m r□i. Đêm □y ng□□i ta m□i m□t ng□□i con gái v□a tài v□a s□c đ□n giúp cu□c vui.

Các vũ n□ v□a kéo vào, m□t ti□u th□ qu□n áo tr□ng b□□c đ□n, nét m□t c□a nàng m□t cách ngây th□ và h□n nhiên. Trên tay nàng c□m m□t cây đàn chín dây, nàng cúi chào r□i qu□ xu□ng gi□a chi□c th□m xanh nh□ m□t đóa hoa m□c gi□a m□t vùng lá bi□c.

Ng□□i ta không rõ nàng đàn b□n gì. Toàn x□ Ca T□ La V□ ch□a ai đ□□c nghe. Ng□□i nghe b□n đàn □y d□u có m□t m□i s□u khó gi□i trong lòng cũng có th□ nguôi đ□□c, d□u có tánh gi□n d□ đ□n đâu cũng th□y tr□ l□i ôn hòa. M□t b□n đàn khi□n cho ng□□i ta th□y s□ng □ cõi tr□n này là m□t cõi êm ái. C□ m□i l□n nàng ngh□ tay, ng□□i nghe l□i không bi□t t□ đâu có ti□ng chim r□t trong n□i lên đ□ ti□p theo. Nàng đã khéo luy□n t□p đ□□c m□t con chim khôn ngoan và b□t nó

đ□u trên cây đàn. Ng□□i ta t□□ng con chim □y hòa m□t b□ ph□n c□a m□t cây đàn, không ai ng□ nh□ng ti□ng chim bay ra l□i là c□a con v□t xinh xinh kia. Đàn xong, nàng c□t ti□ng hát. Chao ôi! ti□ng hát l□i trong b□ng m□y ti□ng đàn, khi lên khi xu□ng nh□ h□n hò tr□□c v□i đi□u ao □□c riêng c□a t□ng ng□□i. Tr□□c khuôn m□t ngây th□ c□a ng□□i hát và gi□ng ngân trong tr□o, lòng ghen tuông c□a các cung t□n không có th□ có n□a.

Nàng d□t ti□ng hát, Thái t□ th□y khoan khoái, các ng□□i trong ti□c nh□ ngây nh□ d□i, t□ nãy đ□n gi□ nín h□n đ□ nghe, bây gi□ m□i dám th□ ra. Thái t□ quay l□i m□m c□□i, m□t ng□□i th□ v□ đã nhanh nh□u tâu: “Tâu Thái t□! Nàng □u Đà Di, dòng dõi Bà La Môn”.

Nh□ có m□t tr□i trên mình ng□a, Thái t□ vui v□ h□u nh□ xóa đ□□c n□i bu□n x□a. Th□ v□ đ□□c vui lây nên có ng□□i dám vui đùa nh□ nh□ng lúc Thái t□ không có gì phi□n não. Thái t□ đ□i v□i ng□□i h□u t□ t□ nh□ anh em. M□t ng□□i th□ v□ th□a Thái t□.

- Thái t□ có nh□ cái nhà tr□ng r□t nhi□u hoa □ phía nam hoàng thành?

- Nhà □y có gì l□, ng□□i s□ b□o ta nghe!

- B□m Thái t□! □ đó có nh□ng ti□ng nh□c, mà không có ai x□ này đ□□c nghe, h□a may có m□t mình tôi.

Thái t□ m□m c□□i nh□ l□i cái đêm nghe đàn trong cung.

- Hay h□n ti□ng nh□c c□a □u Đà Di chăng? Th□ thì ng□□i hãy d□n ta đi đ□n đó.

- B□m Thái t□ chính là □u Đà Di.

- Sao ng□□i b□o ch□a ai đ□□c nghe?

- B□m Thái t□ m□t đêm r□t khuya, m□t đêm mà kinh thành Ca T□ La V□ đ□u say trong gi□c ng□, hôm □y tôi đ□□c ngh□, phóng ng□a v□ thăm nhà. Lúc qua đ□y tình c□ nghe đ□□c ti□ng đàn thanh thót □ ngôi nhà kia đ□a ra. Tôi d□ng ng□a ng□ ng□n quên m□t vi□c v□ thăm nhà. B□m Thái t□, tôi đã nghe m□t khúc hát k□ l□ h□n khúc hát □ trong cung hôm tr□□c.

- Th□ thì ta r□ l□i này.

Thái t□ Thích Ca v□a nói v□a r□ ng□a sang tay trái, các th□ v□ đ□u m□m c□□i sung s□□ng b□□c theo ng□□i.

Vó ng□a r□m r□ trên đ□□ng s□i, gió th□i cái b□m óng ánh t□ vàng c□a con ng□a đi qua l□p áo nhung tr□ng cài khuy đ□ c□a Thái t□. Cái khăn tr□ng l□n trùm ngang trán đ□ l□ ng□c bào, m□t n□t th□t n□i cao gi□a hai hàng lông mày và ph□ ngoài m□ tóc đen nh□ mun, s□i tóc nào cũng u□n tròn v□ phía h□u.

D□□i màu tr□i xanh th□m, □ tr□□c m□t Thái t□ xa xa m□t thành ph□ hi□n lên trong quang đãng. Thái t□, trong m□t phút, đã nghĩ đ□n nh□ng nóc nhà kia là c□a th□n dân d□□i quy□n vua cha. Mà trong đám nhà □y, l□i có ngôi nhà c□a ng□□i con gái tài hoa. Thái t□ l□i hình dung ng□□i đánh đàn hôm tr□□c.

V□a lúc □y có nh□ng ti□ng rên kh□ kh□ bên đ□□ng l□t vào tai Thái t□. Thái t□ quay l□i h□i th□ v□:

- Hình nh□ có ng□□i rên, các ng□□i hãy l□ng tai nghe có ph□i chăng?

Các th□ v□ l□ng tai nghe r□i đ□ng thanh tr□ l□i:

- B□m Thái t□ qu□ có.

Ti□ng rên rõ l□m □ trong m□t b□i cây bên đ□□ng. Bên b□i cây, m□t ng□□i đen đ□i g□y đét, đ□u đã r□ng tóc, da đ□u lòi ra nh□ s□ d□a, kh□p thân mình đ□u l□ lói ghê s□, c□ thân hình b□nh nhân xông lên m□t mùi r□t hôi hám khi□n cho ng□□i xem không dám đ□n g□n. Tên □y là m□t tên h□i thu□c v□ phái Bà Li A, là m□t phái h□ c□p □ □n Đ□ b□ khách qua đ□□ng đá vùi xu□ng đ□y nh□ m□t con v□t, vì không ai mu□n g□n m□t ng□□i b□nh □ m□t giai c□p mà ng□□i ta cho là hèn m□t. Nghe ti□ng có ng□□i đ□n g□n, nó g□n đ□a hai tay c□t bàn nh□ hai cái càng lên tr□i và đôi m□t nó g□n nh□ m□t h□t tròng đen cũng c□ m□ đ□ nhìn lên cao. Nh□ tu□ng nó không còn tin r□ng nh□ng ng□□i đ□ng lo□i c□a nó còn th□□ng xót nó. Tr□□c c□nh □y Thái t□ bu□t mi□ng than:

- Còn cách gì ch□a đ□□c n□a chăng?

M□t ng□□i theo h□u ti□p tr□ l□i:

- B□m nh□ đ□n b□nh h□i ghê g□m kia thì không còn ph□□ng thu□c gì ch□a đ□□c.

Thái t□ Thích Ca c□i áo mình – cái áo nhung tr□ng có cúc đ□ và ch□ vàng thêu □ tr□□c ng□c đ□p cho k□ kia r□i cùng th□ v□ quay v□.

Trên đ□□ng v□, đôi m□t Thái t□ Thích Ca tr□ nên bu□n bã, lúc nào trên g□□ng m□t cũng t□ dáng đăm chiêu suy nghĩ. Vua tìm h□t cách đ□ làm cho Thái t□ vui mà cũng không có hi□u qu□ gì. Tình c□ m□t hôm vua s□c nh□ đ□n ng□□i con gái đánh đàn. Vua ng□m nghĩ, có l□ Thái t□ bu□n b□c vì c□nh cung c□m có v□ ti□u t□y, cung t□n m□ n□ không bi□t trang đi□m, không có tài ăn nói đ□ gi□i bu□n Thái t□, h□a may còn có con bé này; hôm tr□□c ta nghe nh□ng khúc hát c□a nó cũng ph□i mê m□n tâm th□n, th□y mình quên h□t nh□ng phi□n mu□n □ đ□i. □ mà ph□i, nó là dòng dõi Bà La Môn, tài gì mà không có s□c h□c uyên thâm, gi□i h□nh nghiêm ch□nh. Ta s□ nh□ nó xem sao.

Nghĩ nh□ v□y bèn sai ng□□i m□i □u Đà Di vào cung, nàng khiêm t□n tâu r□ng:

- Tâu Hoàng th□□ng, ân đ□c Hoàng th□□ng h□u kh□p c□ th□n dân trong n□□c, ai ai l□i không

truy□n t□ng, tôi nh□ h□t b□i d□□i ánh m□t tr□i, nh□ b□t n□□c trong b□ c□. B□y lâu ch□ bi□t t□n h□□ng nh□ng ân hu□ cao siêu c□a Ngài, bây gi□ Ngài □y thác cho công vi□c theo h□u Thái t□ tôi r□t l□y làm vui, nh□ng cũng l□y làm s□.

- Nàng □u Đà Di, tài đ□c c□a nàng s□c đ□p c□a nàng □ đây ai l□i không bi□t, hãy nhân d□p này đ□ t□ lòng trung thành c□a nàng.

Hôm □y vua đ□n khuyên Thái t□:

“Đã bi□t bao l□n ta ph□i nh□c l□i r□ng ta ch□ còn m□t mình con □ trên đ□i này là ta quý mà thôi. Đã bi□t bao l□n con làm ta ph□i âu s□u nh□ đ□n m□ con chăng? Ôi? n□u con bi□t nh□ng s□ mong m□i c□a m□ con lúc tu□i tác cao mà v□n ch□a thai nghén, n□u con bi□t nh□ng lúc m□ con cùng ta sung s□□ng v□i gi□c m□ng k□ l□ c□a m□ con. Ôi! N□u con bi□t nh□ng n□i hân hoan c□a m□ con lúc mang con trong lòng c□u nguy□n cho con sau này đ□□c h□n ng□□i. C□ m□i l□n con không vui ta bùi ngùi t□□ng nh□ đ□n m□ con và ti□c r□ng không còn m□ con □ đây đ□ d□ dành con h□ ta”.

- Th□a cha, con đã là đ□a con b□t hi□u, con xin t□ nay yên vui đ□ cha b□ng lòng, đ□ linh h□n m□ con đ□□c nh□ nhàng trên chín t□ng tr□i th□m. M□ con bây gi□ còn làm sao g□p đ□□c con n□a, mà con cũng v□y, hình □nh m□ con còn có tìm đâu đ□□c □ tr□n gi□i này.

Nh□ bi□t đ□□c Thái t□ Thích Ca s□p r□i vào b□y c□a mình, vua v□n ôn t□n không l□ v□ sung s□□ng c□a mình.

- L□i con nói nh□c ta nh□ đ□n m□t vi□c mà ta quên h□n đi.

- Th□a cha nh□ l□i vi□c gì?

- Còn m□t ng□□i s□ng □ thành này r□t gi□ng m□ con ngày x□a.

- Th□a cha ng□□i □y là ai con mu□n tìm cho g□p.

Ph□i, ý nghĩ c□a con r□t hay, vì t□i nghi□p cho con, con v□a ra đ□i đ□□c b□y hôm thì m□ con v□i t□ gi□ v□□n Lâm T□ Ni, ng□□i con mu□n ch□ng ai xa l□, chính là nàng □u Đà Di, ng□□i đánh đàn hôm tr□□c.

T□i đó □ hoa viên, □u Đà Di ng□i trên m□t gh□ da tr□□c m□t vua và Thái t□. Trăng □n Đ□ t□a m□t th□ ánh sáng huy□n □o trên thành quách, nh□ng cây tr□c cao vút nh□ mu□n níu theo đi□u nh□c do chính dây t□ d□□i m□□i ngón tay tài t□ đ□a ra bên c□nh, nh□ng khóm lài đ□y trĩu nh□ng hoa có h□□ng ngào ng□t khi□n cho nh□ng ng□□i h□u đ□ng bên d□u có ch□t phát cho m□y cũng tr□ nên m□ m□ng nh□ nhà thi sĩ.

Hôm sau vua ban cho cha m□ □u Đà Di vàng ng□c châu báu đ□ r□□c nàng vào cung. Tuy đ□□c tr□ng th□□ng ông bà c□ không kh□i bu□n vì xa con.

- “Vàng ng□c châu báu có quý đâu b□ng tình m□ con. Xa con m□ l□y làm đau l□m. Con hãy còn nh□, r□i đây ai săn sóc con. Tuy v□y l□nh nhà vua không ai dám trái. M□ c□u nguy□n cho vua và Thái t□ s□ yêu m□n con nh□ th□y m□ đ□i v□i con v□y”.

□u Đà Di an □i m□:

- “Con đã l□n r□i m□ □! L□ đâu con ph□i b□t m□ lo l□ng cho con. Hoàng t□ ng□□i r□t hi□n lành, nh□ m□ đã th□y nh□ng khi Ngài d□o tr□□c c□a nhà ta. Con s□ c□ làm cho Ngài vui, th□ nào Ngài cũng chi□u con nh□ m□ v□y”. Ông c□ ít b□n r□n h□n, khuyên con:

- “Con đã 15 tu□i r□i đó, g□ng mà gi□ gìn tâm tính. Con ph□i luôn luôn khiêm t□n n□t na nh□ nh□ng ngày s□ng g□n th□y m□ v□y, vì ch□c v□ c□a c□i d□ làm h□ tâm tánh con ng□□i l□m đó. Thôi con c□ vui đi, th□y m□ cũng m□ng cho con”.

□u Đà Di cúi đ□u vâng l□i cha m□, r□i nàng ch□y tìm em, m□t c□u bé đang loay hoay dán m□t con di□u nh□.

- Em □ l□i vui v□ nh□! Đ□ng làm phi□n cha m□, r□i lúc nào ch□ s□ đem quà bánh v□ cho em. Em s□ thay ch□ cho các con v□t mình nuôi ăn u□ng. Luôn luôn săn sóc ch□ đ□ng đánh đ□p nó.

Nói đo□n nàng kéo tay em ra v□□n đ□ thăm l□i nh□ng c□nh v□t thân yêu. Cây kh□ mà d□□i g□c nàng đã bao l□n ng□i hát, ng□i đàn cho c□ nhà nghe.

- Nàng đi còn có ai mà hát d□□i đêm trăng n□a?

Cây hu□ than:

- Ai vu□t ve tôi? Tôi n□ hoa cho ai?

Hoa h□ng nũng n□u:

- Tôi l□y tóc ai mà bíu n□a?

□u Đà Di tr□ l□i:

- Các b□n □i, th□y m□ tôi và em tôi l□i săn sóc h□n tôi n□a kia.

Đàn ng□ng lúc b□y gi□ □ d□□i n□□c l□i kéo lên:

- R□i đây ai chìa tay cho chúng tôi m□?

- Em tôi s□ đ□a bàn tay xinh x□n h□n tôi cho các ng□□i.

N□□c trong h□ cũng ph□ng ch□u:

- Chi□u chi□u ai soi bóng trong lòng tôi n□a?

- Còn có em tôi soi bóng trong lòng c□a ng□□i, em tôi còn ngoan ngoãn h□n tôi, đ□p đ□ h□n tôi.

B□ câu và các th□ chim trong v□□n cũng bay đ□n.

- Nàng đi th□t đ□y à? V□ng nàng chúng tôi hót cho ai nghe đây và ai hát cùng chúng tôi?

- Có th□y m□ tôi và em tôi nghe nh□ng đi□u thánh thót c□a các ng□□i, gi□ng em tôi còn t□t h□n gi□ng tôi, s□ hòa cùng các ng□□i.

Con chó lúc b□y gi□ cũng ch□y qu□n quít bên chân nàng:

- Nàng đi, ai vu□t ve tôi và d□t tôi đi d□o?

- Em tôi v□ vui đùa v□i ng□□i.

Lúc □y con chim nh□ c□a nàng nuôi □ đâu cũng bay đ□n:

- Tôi nh□t đ□nh theo nàng.

- Em s□ theo ta và đ□u trên cây đàn c□a ta.

Lúc cha m□ và em đ□a ra đ□n c□a, nàng nh□ nh□ vi□c gì, quay l□i b□o em:

- Em có nh□ nh□ng nhà tu hành ngày ngày đ□n xin ăn tr□□c c□a, em s□ kính c□n em các th□c ăn ra bi□u l□y em □.

□ c□a xe ng□a đã s□n sàng đ□ đón l□y nàng vào cung đi□n. Nh□ng ng□□i theo h□u nghiêng mình chào đón.

V□ cung, □u Đà Di tìm h□t cách đ□ làm cho Thái t□ vui. Tr□□c v□ h□n nhiên c□a ng□□i con gái □y, Thái t□ không th□ bu□n đ□□c n□a. Ngày nào Thái t□ cũng cùng v□i nàng c□□i ng□a đi d□o trong khu v□□n r□ng thênh thang. Bên c□nh nh□ng đóa hoa t□□i s□c, nh□ng lá bi□c xum xuê bi□t hót b□ng ti□ng chim. V□ Thái t□ là bà Da Du Đà La r□t yêu m□n nàng vì nh□ nàng bày v□ nh□ng đi□u hát nh□ng bài đàn cho con bà. □u Đà Di l□y nh□ng l□i r□t d□u dàng đ□ khuyên b□o nh□ ch□ v□i em. Đ□i v□i nh□ng ng□□i h□u h□ lúc nào nàng cũng t□ ra là m□t ng□□i v□a nhũn nh□n v□a khoan dung. Nàng l□i đem lòng yêu m□n t□t c□ nh□ng ng□□i xung quanh nàng. Nàng l□i bi□t t□ tay đi hái nh□ng lá thu□c đ□ ch□a b□nh cho nh□ng ng□□i □ bên nàng trong c□n nguy hi□m.

Nh□ng □ đ□i h□ đ□□c nhi□u ng□□i m□n chu□ng thì l□i tăng ph□n căm t□c ghen tuông c□a nh□ng đ□a ti□u nhân. Cũng may □ trong cung ch□ có m□t ng□□i ng□m ghét □u Đà Di mà thôi, ng□□i đó là m□t cung t□n tên là Sai A.

M□t b□a □u Đà Di vào phòng mình th□y qu□n áo treo trên móc đ□u b□ con gì nh□m th□ng c□, mà căn phòng cao ráo □y làm gì có dán hay chu□t. Hôm khác nàng th□y cây đàn t□ nhiên đ□t m□t m□y dây, nàng ph□i nh□c công m□t bu□i đ□ bu□c dây cho đúng đi□u. Có hôm nàng săn sóc ch□u hoa quý đ□nh đem bày □ phòng sách c□a Thái t□. Bu□i sáng hoa □ ch□u v□a n□ xinh

t□□i, th□ mà chi□u đ□n nàng ph□i khóc, vì không th□y hoa □ trên cành n□a. □u Đà Di đoán có ai ng□m h□i mình, nh□ng nghĩ mãi cũng ch□ng bi□t là ai, vì trong cung m□i ng□□i đ□i v□i nàng đ□u t□ t□ c□. Nh□ng trong khi nàng không bi□t ai ng□m h□i mình, Sai A l□i càng nghĩ ng□i nh□ng m□u k□ ghê t□m đ□ ng□m h□i. Nh□ng h□n không ng□ làm m□t vi□c d□ ch□a ch□c h□i n□i ai mà mình l□i b□ đi□u d□ đ□n cho mình.

M□t t□i h□n bi□t th□ nào □u Đà Di cũng ng□ r□t say vì nàng ph□i đàn khuya, h□n khuyên m□t đ□a t□ r□t trung thành c□a h□n lén vào phòng c□a □u Đà Di theo l□i d□n c□a h□n.

□u Đà Di thiêm thi□p ng□ trên chi□c n□m tr□ng tinh, đôi tay nho nh□ c□a nàng trong gi□c ng□ v□n không r□i cây đàn chín dây. Con chim xinh xinh đang đ□u □ đ□u gi□□ng. Cái dáng đi□u ng□ đáng yêu và vô t□i □y, ai n□ đ□ng tr□□c mà nghĩ đ□n nh□ng chuy□n gi□t h□i đ□□c.

Lúc □y con h□u c□a ng□□i cung t□n v□a đ□n bên ng□□i lính canh □ tr□□c phòng c□a □u Đà Di. Nó toan l□y thu□c mê ra b□ theo l□i d□n c□a Sai A nh□ng nó l□i ng□m nghĩ: anh này say ng□ nh□ ch□t, có b□ cũng phí, đ□ lát n□a ta b□ cho cô bé này cho nhi□u, càng nhi□u càng mê lâu ta càng d□ hành đ□ng.

Nó m□m c□□i, m□t c□ lo l□ng t□ tr□□c, b□□c sang ng□□i anh lính h□u ng□ lăn trên đ□t. Nó m□ c□a l□n vào phòng □u Đà Di, con chim th□y đ□ng k□u ríu rít và đ□n m□ tay ng□□i con gái đang ng□. Nh□ng vì nh□c □u Đà Di say mê nh□ không bi□t gì. Con h□u c□a Sai A t□c kh□c rút m□t ít thu□c r□y trên m□t nàng và đ□a tay xua đu□i con chim. Chim s□ s□t bay lên □ m□t góc phòng, nh□ng nó v□n kêu ríu rít. Con th□ t□ l□i rút trong túi ra m□t cái h□p con. Nh□ng tay nó d□ng ph□t l□i. Tr□□c khuôn m□t hi□n t□ đang n□m ng□ say, nó c□m th□y nh□ đ□ng tr□□c m□t v□t gì trong s□ch, r□t quý báu, nó mu□n ôm ch□m l□y đ□ thu t□t c□ m□i t□i l□i. Nó quay đi không n□ làm h□i con ng□□i đang ng□ □y n□a. Ng□c nàng □u Đà Di nh□ nh□ lên xu□ng hình nh□ nàng ng□ m□t gi□c vô cùng êm ái. Nh□ng con th□ t□ quay l□i s□c nh□ ph□n th□□ng c□a Sai A h□a cho nó. Đ□ng ti□n bao gi□ cũng có m□t s□c m□nh xúi gi□c ng□□i ta d□ làm b□y. Ph□n vì ham ti□n th□□ng, ph□n vì s□ n□u không đ□□c vi□c s□ b□ ch□ hành h□, con th□ t□ m□m mi□ng quay vào. Nó qu□ quy□t rút cái h□p ra. N□u nó lanh tay m□t tý thì ng□□i con gái hi□n h□u kia không còn □ trên đ□i này n□a, nh□ng tay nó run l□t b□t, m□t con rít trong h□p đáng l□ r□i trên mình □u Đà Di, l□i c□ bíu l□y h□p r□i bò th□ng lên tay nó, nó khi□p s□ quá thét lên, lúc □y tên lính h□u v□a t□nh gi□c và con h□u c□a □u Đà Di □ phòng bên c□nh nghe ti□ng rú ch□y vào. Con n□ t□ c□a Sai A không tài nào thoát kh□i. Trong lúc kinh kh□ng nó thú c□ t□i l□i. Không m□y ch□c nó b□ đi□u c□ vào nhà giam xét h□i và nh□ng viên l□□ng y đã đ□n gi□i thu□c mê cho □u Đà Di. C□ m□u c□a Sai A b□ ti□t l□. Vua t□c gi□n l□m đ□nh đem gi□t k□ làm vi□c ác đ□c □y đi cùng v□i tên th□ t□ đã giúp vi□c cho h□n. □u Đà Di đ□□c tin □y đ□ng lòng th□□ng h□i xin cho nh□ng k□ kia đ□□c nh□ t□i. C□m lòng nhân đ□c c□a nàng tuy ph□i tù t□i, nh□ng tránh đ□□c cái ch□t, l□y làm ăn năn t□i

ác c□a mình, t□ □y th□ s□ ch□a l□i tâm tánh. Còn nh□ng k□ □ trong cung càng yêu m□n ng□□i con gái nhân đ□c kia.

H□t cái n□n □y, □u Đà Di đ□□c s□ng vui v□ bên c□nh Thái t□. Th□□ng hai ng□□i cùng đánh c□, cùng đ□c sách, cùng hòa đàn. Th□t là đôi thi□u niên sung s□□ng trong đ□i này v□y. Tuy th□ có nh□ng vi□c x□y đ□n mà không bao gi□ ng□□i ta ng□ có đ□□c, hôm □y đoàn ng□a c□a nhà vua l□i ung dung kéo ra c□a thành phía đông. M□t tr□i quang đãng trên con đ□□ng ph□ng, đoàn ng□a ch□y d□□i bóng hai hàng cây kè kè lá xòe ra nh□ nh□ng cái qu□t l□n. Qua nh□ng cây □y, Thái t□ nhìn th□y nh□ng ng□□i cày ru□ng mình tr□n trùi tr□i cùng v□i nh□ng con trâu hì h□c cày b□a trên nh□ng th□a ru□ng l□y l□i. M□t lu□n gió mát th□i qua, Thái t□ b□t giác nghĩ đ□n cái khoái trá trên mình ng□a d□□i bóng cây râm mát và cái c□nh lam lũ c□a nh□ng ng□□i làm ru□ng kia d□□i ánh n□ng m□t tr□i gay g□t. C□nh t□□ng □y, Thái t□ đã g□p t□ năm còn nh□ trong m□t cu□c d□o ch□i v□i vua cha. Thì ra lòng th□□ng xót c□a ng□□i không theo th□i gian mà thay đ□i. C□nh t□□ng □y v□a qua, đi đ□□c m□t lát, đoàn ng□a g□p ph□i m□t v□t gì lù lù n□m choáng c□ l□i đi. M□t tên th□ v□ tâu:

- B□m Thái t□ cho tôi đ□n tr□□c xem v□t gì n□m choáng ngang đ□□ng. Nói đo□n, h□n phi ng□a ch□y đ□n tr□□c. Lúc Thái t□ cùng b□n h□u đ□n g□n thì th□y ng□□i th□ v□ đã xu□ng ng□a h□t cái v□t kia qua m□t bên đ□□ng, v□t □y c□ng đ□ nh□ m□t khúc g□.

- B□m Thái t□, thây m□t k□ ch□t, nó v□a nó v□a v□t lên ng□a đ□nh theo Thái t□ n□i ti□p cu□c đi ch□i, nh□ng Thái t□ gò c□□ng l□i nhìn cái xác ch□t mà ru□i nh□ng đ□□ng tha h□ đ□c khoét. Thái t□ th□y lòng se l□i ng□i nghĩ đ□n đ□i s□ng c□a con ng□□i th□t là kh□: su□t đ□i ch□ th□y lo l□ng bâng khuâng, b□nh ho□n, già nua, ch□t chóc. Nghĩ v□y, Thái t□ không thi□t đ□n cu□c đi ch□i n□a. Nh□ng th□ v□ trông th□y Thái t□ tr□ l□i bu□n r□u, lo quá. Chúng bèn bàn nhau đ□a Thái t□ v□ hoa viên r□i m□i □u Đà Di ra khuyên d□ Thái t□. □u Đà Di v□i vã ra v□□n. Nàng thi□t tha nh□ m□t nàng tiên trong c□nh b□ng lai. Tuy v□y, Thái t□ v□n đi□m nhiên ng□i tr□m t□ bên m□t g□c cây. □u Đà Di l□i g□n n□ non.

- Th□a Thái t□, có ph□i hôm nay Thái t□ bu□n vì nh□ l□i th□ v□ nói Ngài đã g□p nh□ng c□nh th□□ng tâm chăng? N□u v□y sao Ngài không nhân tr□i t□i này đi d□o cho khuây kh□a l□i c□ ng□i gi□ kín m□i s□u làm gì v□y? Hay là t□i l□i tôi không k□p theo h□u Thái t□ chăng?

Thái t□ v□n đi□m nhiên không đáp:

- Th□a Thái t□, Ngài không nh□ m□t hôm trong v□□n hoa, Ngài đã b□o tôi là em gái Ngài, tôi có nét m□t gi□ng Hoàng h□u không đ□ làm cho Ngài vui sao?

Thái t□ nhìn th□y đôi m□t long lanh sáng c□a ng□□i con gái quí tr□□c m□t, ra l□nh cho nàng đ□ng d□y:

- Tôi không mu□n nàng bi□t n□i bu□n c□a tôi, b□i nàng cũng nh□ đóa hoa vô t□ kia.

- Th□a Thái t□, nh□ng đóa hoa kia cũng bi□t bu□n r□i đó, hôm nay tôi th□y hoa nào cũng □ rũ c□, nh□ th□ không th□t sao?

- Hoa nào l□i có th□ gi□a màu s□c đ□□c b□n lâu.

- Th□a Thái t□ đ□i cũng v□y, ai l□i không đau □m, b□nh t□t và ch□t.

- Nh□ng cái ch□t c□a cây c□ không máu m□ th□t x□□ng, còn con ng□□i, con v□t đ□n lúc b□nh ho□n có khi làm cho không ai có th□ đ□ng g□n bên đ□□c. Vì v□y tôi bi□t ng□□i sinh ra thì kh□ nên tôi mu□n tìm cách đ□ tr□ cái kh□ □y đi. Tôi đã h□t cách tiêu khi□n. Có cái gì tôi mu□n mà không đ□□c. Th□ mà cách đ□ đ□□c yên vui tôi, làm sao tôi yên vui đ□□c lúc tôi nghĩ đ□n không làm sao tìm đ□□c bên c□nh đ□i no □m xa hoa c□a tôi, bi□t bao nhiêu ng□□i kh□ s□ lăn lóc □m đau, già nua b□nh ho□n.

□u Đà Di không bi□t phân gi□i th□ nào bèn đ□n qu□ tâu bên Thái t□ nét m□t r□u r□u. Lúc □y nh□n th□y vì mình mà nh□ng ng□□i xung quanh ph□i kh□ lây, Thái t□ g□□ng c□□i đ□ng d□y cùng □u Đà Di đi d□o quanh v□□n. Nh□ng ng□□i h□u t□ n□y đ□n gi□ lo ngay ngáy, s□ n□u Thái t□ còn bu□n thì s□ b□ vua cha qu□ m□ng, lúc b□y gi□ cũng t□□i lên. Chim chóc t□ b□n phía v□□n cũng bay l□i hòa thành khúc nh□c r□t vui. Nh□ng hoa hu□ b□ng v□□n mình lên tr□ng xóa kh□p v□□n làm cho nh□ng hoa b□□m khác tăng ph□n r□c r□.

Tuy c□ g□□ng vui nh□ng nét m□t tr□m t□ c□a Thái t□, nhi□u lúc v□n l□ ra không gi□u đ□□c. Vua

l□i tìm h□t cách đ□ làm cho Thái t□ khuây. Đàn hát x□□ng ca không ng□t. Tuy v□y hình nh□ không có k□t qu□ gì m□y. M□t hôm vua cha b□o □u Đà Di: T□ nay con hãy chi□u chi□u h□u Thái t□ ra v□□n hoa c□a B□c mà ta v□a m□i l□p xong. Con s□ m□i ngày thay m□t th□ áo xinh đ□p đ□ cùng v□i nh□ng thiên nhiên □ đ□y làm vui cho Thái t□, vì ta ch□c không ai có th□ b□ng con trong vi□c này. Nh□ng đình t□ hoa n□□c trong v□□n kia không ph□i ch□ riêng cho Thái t□, đó là ph□n th□□ng ta t□ng cho con đó đ□ chung vui cùng Thái t□.

Chi□u □y song trên mình ng□a Thái t□ Thích Ca và □u Đà Di đi tr□□c m□t đoàn th□ v□ áo h□u r□c r□. □u Đà Di ch□ nh□ng màu s□c t□□i đ□p □ m□t b□i cây, trên m□t n□□c, hay □ m□t kho□ng tr□i l□n l□□t hi□n ra hai bên đ□□ng. Thái t□ Thích Ca luôn luôn m□m c□□i nh□ng trong đôi m□t v□n ph□ng ph□t m□t m□i bu□n không d□t đ□□c.

V□□n hoa c□a B□c c□a vua T□nh Ph□n là m□t v□□n hoa đ□p nh□t x□ □n Đ□. Trong v□□n có c□ các th□ cây quí hoa l□ □ các n□i đem đ□n. Nh□ng gi□ng chim gi□ng thú đ□ □ các mi□n xa, nh□ng đ□□ng l□i s□ch s□ nh□ m□t bàn tr□i th□m, nh□ng n□m c□ xanh t□□i, nh□ng h□ n□□c trong leo l□o in bóng, nh□ng đình t□ n□m vàng m□n ng□c chói lên ánh sáng r□c r□.

Vào v□□n không th□ l□y m□t mà đ□m nh□ng màu s□c c□a hoa thú trong □y. Đ□n bên c□nh h□ da th□t mát r□□i, h□□ng lên n□ng nàn. Ng□□i ta t□□ng các th□ n□□c hoa □n Đ□ đ□u là l□y □ đó ra. Nói tóm l□i, nh□ ch□t l□c □ khu v□□n này t□t c□ cái tinh túy c□a vũ tr□ th□n tiên.

Tuy v□y, Thái t□ cũng nhìn qua loa c□nh v□t r□i tìm m□t góc cây ng□i nghĩ và b□o ng□□i h□u đem □u Đà Di đi d□o các n□i. M□i ng□□i đang d□ d□ Thái t□ quỳ quy□t:

- Các ng□□i hãy vâng l□i cho ta vui. □u Đà Di nàng hãy đi d□o ch□i vì ch□ này mát m□ nên tôi ng□i đây m□t lát, tý n□a tôi s□ theo.

Thái t□ ng□i m□t mình bên g□c cây suy nghĩ. Bao nhiêu nh□ng c□nh x□a l□i hi□n v□ trong óc. Nh□ng phút sung s□□ng, nh□ng lúc đau bu□n, nh□ng c□nh hào nhoáng xa hoa, nh□ng k□ t□t b□nh đói rét, nh□ng th□m tr□ng c□a đ□i ng□□i l□n l□□t di□n ra trong trí c□a v□ Hoàng t□. Đang lúc □y, m□t ng□□i đ□u không tóc mình khoác m□t manh áo x□u xí, tay ch□ng g□y đi đ□n. Nh□ng dáng đi□u thì uy nghi, đôi m□t thì lóng lánh nh□ có lu□ng đi□n. Thái t□ th□y trong đi□u b□ l□ lùng c□a ng□□i này có v□ huy□n bí, khác h□n v□i nh□ng ng□□i th□□ng ngày đã g□p trong cung. Thái t□ h□i:

- Ông □ đâu l□i?

- Tôi □ khu r□ng □ x□ này.

- Ông làm gì □ đây?

- B□m, tôi làm k□ tu hành theo tìm h□c đ□o.

- Tu hành là ng□□i th□ nào?

- Là m□t k□ chuyên suy nghĩ đ□n nh□ng lý l□ c□a m□i s□, m□i v□t, đ□ tìm tòi nh□ng ph□□ng pháp phá h□t các s□ phi□n mu□n đang bu□c con ng□□i v□i đ□i không thi□t, đ□□c đó m□t đó, đ□ v□ sau h□t ki□p này kh□i ch□u ki□p khác.

Nói xong ông th□y dùng phép th□n thông bay b□ng lên không l□n v□i màu s□c huy□n □o c□a hoàng hôn.

Thái t□ m□ng reo lên:

- Hay l□m! Hay l□m! Ta quy□t tu th□ nào cho đ□□c cho nh□ v□y m□i nghe.

□u Đà Di và k□ h□u đã quay v□. Tuy d□□i ánh n□ng hoàng hôn mà ai n□y cũng đ□u l□y làm l□ r□ng Thái t□ Thích Ca tr□ nên vui v□.

Đêm □y Thái t□ tâu v□i vua cha cho theo tu hành nh□ ông th□y tu kia. Vua gi□t mình khuyên can.

- Ai gieo vào cho con cái t□ t□□ng điên r□ □y? Con không ph□i là nhà vua trên muôn ngàn dân □ x□ này sao? Bây gi□ con l□i làm m□t ông th□y tu c□c kh□, rách r□□i, thì ta nh□c nhã bi□t bao nhiêu; dòng dõi vua chúa không ph□i đ□n đây là h□t?

- Th□a cha, công đ□c c□a cha m□ nh□ tr□i nh□ b□. Con s□ng □ gi□a châu báu ng□c ngà, gi□a nh□ng s□ n□ng niu, chi□u chu□ng, không còn thi□u gì n□a. Tuy v□y b□y lâu nay con v□n b□ nh□ng phi□n mu□n mà không đ□□c vui gì, không vàng ng□c gì làm khuây kh□a đ□□c. Nay tình c□ con g□p đ□□c m□t v□ tu hành nghe có m□y l□i c□a ng□□i mà lòng con nh□ c□t đ□□c gánh n□ng t□ b□y lâu nay đèn nén. V□y xin vua cha cho con đ□□c xu□t gia, đó là m□t cách yên vui hoàn toàn v□y.

- Ta đã h□t s□c chi□u Thái t□, nh□ng đ□n vi□c này ta không th□ nghe theo. Con là con nhà vua, con s□ là nhà vua, ta ch□ bi□t có th□, con đ□ng xin nài gì n□a.

T□ đ□y vua truy□n l□nh cho nh□ng ng□□i h□u canh gi□ trong cung r□t nghiêm ng□t. Thái t□ đi đâu là ng□□i theo, tuy v□y nghĩ đ□n chuy□n xu□t gia, Thái t□ v□n luôn luôn vui v□.

Đêm nào cũng v□y, □ các c□a thành v□n có l□nh canh nghiêm nh□t, l□i có lính đi tu□n ti□u. Thái t□ Thích Ca v□n ngày đêm lo nghĩ v□ k□ xu□t gia.

M□t đêm Thái t□ đ□i cho trong cung c□m không còn m□t ti□ng đ□ng, nh□ nhàng nh□m d□y khoác áo, d□t vào mình m□t thanh ki□m ng□n. Qua m□y cánh c□a s□ đ□ m□, tr□i đêm ch□ còn nh□p nhánh sao m□, Thái t□ v□□n mình t□ trên c□a s□ t□ng th□ ba nh□y xu□ng v□□n hoa.

Th□nh thoảng lính h□u l□i vác cung đi qua l□i. Thái t□ Thích Ca v□a r□i xu□ng đ□t, thì nhún mình nh□y vào m□t nhóm lài đ□ tránh nh□ng quân lính canh. V□a lúc □y m□t bóng đen □ bên cũng nh□y x□ theo. Thái t□ Thích Ca nhanh nh□n khóa hai tay ng□□i □y.

- B□m Thái t□, tôi đây □.

Nghe gi□ng nói Thái t□ Thích Ca nh□n đ□□c ti□ng c□a Xa N□c, ng□□i h□u trung thành c□a mình.

- Ng□□i làm ta gi□t mình t□□ng quân gác, th□ đã xong ch□a?

- B□m lũ kia u□ng r□□u t□m thu□c mê ng□ lăn ra c□. Tôi đ□nh vào đây đ□ m□i Thái t□ đi ngay. Tôi nh□m cái c□a s□ Ngài v□a nh□y qua, nh□ng quân canh lúc □y ch□a đi khu□t.

- Thôi chúng ta nhanh chân ch□, ng□a đâu?

- B□m d□□i cây d□a n□□c đ□ng kia.

Hai ng□□i len qua các nhóm cây r□i lên ng□a. Trong đêm chân con ng□a c□a Hoàng t□ sáng lên nh□ b□n ng□n đèn xanh. Tuy v□y lính canh không ai bi□t c□. Anh nào cũng đang đánh m□t gi□c ng□ ngon. Không m□y ch□c hai con ng□a đã n□n móng trên con đ□□ng v□ng v□ ngoài thành Ca T□ La V□. Ph□ xá lâu đài im l□ng đang êm gi□c trong đêm khuya, d□□i trăng sao m□ m□, d□n d□n b□ b□ l□i bi□n xa trong đêm mù, r□i tan m□t, Thái t□ v□a đ□n m□t khu r□ng r□m:

- Xa N□c trung thành □i, thôi anh hãy v□, mang con ng□a v□ t□ng □u Đà Di vì ta không mu□n m□t ai theo ta vào trong r□ng rú.

Xa N□c toan kêu nài, Thái t□ bèn ra hi□u nên vâng l□i v□ ngay.

Xa N□c bu□n r□u d□n con ng□a v□. Lúc quay l□i bóng Thái t□ v□a khu□t trong r□ng r□m.

Tr□i v□a t□ng sáng, □u Đà Di nghe có ti□ng g□i nho nh□ nh□ng c□p bách ngoài c□a. □u Đà Di v□a m□ c□a. Xa N□c đã h□t h□i th□a:

- B□m cô n□□ng, Hoàng t□ t□ng cô con ng□a quý, tôi đã bu□c nó □ bên ngoài, thôi xin chào cô n□□ng tôi đi ch□u t□i đây.

□u Đà Di s□ng s□t níu áo Xa N□c h□i chuy□n đ□u đuôi. Xa N□c đem câu chuy□n thu□t l□i, □u Đà Di khóc s□□t m□□t, Xa N□c an □i:

- Th□a cô đây là ý mu□n c□a Thái t□, l□ nào cô n□□ng không mu□n Thái t□ vui hay sao?

Tuy v□y nàng v□n không th□ đè nén lòng mình, b□ m□c Xa N□c ng□i đ□y, ra ngoài l□y ng□a c□a Xa N□c phóng nh□ bay ra ngoài hoàng thành tr□□c nh□ng lũ quân ng□ ngác. Xa N□c ng□i l□i m□t mình l□c đ□u bu□n bã. Ngoài sân chim rũ lông đ□y c□ l□i đi.

Ba ngày l□u l□c trong r□ng r□m, ng□□i nh□c b□ng đói mà v□n không tìm đ□□c Thái t□. □u Đà Di đã ngã g□c bên ng□a, m□t t□i th□ ba, đ□n lúc m□ m□t d□y nàng th□y trong mình nh□ nhõm khác th□□ng. M□t ng□□i mình tr□n trùi tr□i không râu không tóc, nh□ng v□i nh□ng đ□□ng nhăn trên m□t trên mình có v□ đã nhi□u tu□i l□m. □u Đà Di b□n r□n c□ ng□□i, nàng li□c th□y con ng□a c□a mình đang đ□ng bên m□t g□c cây đ□nh ch□y l□i l□y ng□a đ□ tr□n. Ng□□i kia g□i gi□t l□i:

- Nàng □u Đà Di.

Nghe g□i đúng tên mình, nàng quay l□i kinh ng□c nh□ng cũng c□ can đ□m xem th□ ng□□i nào l□i bi□t mình.

- Cô không nh□ tôi sao?

- Th□a c□ tôi không đ□□c rõ.

- Nàng không nh□ nàng đã cho tôi c□m □ nhà nàng hay sao? Nàng chóng quên th□?

T□□ng r□ng ma qu□ hi□n lên ám □nh mình vì nàng không nh□ ng□□i □y là ai. Tuy v□y nàng v□n gi□ l□ phép tr□ l□i.

- Ph□i, tôi bi□t cô đang b□n tìm Thái t□ ph□i không?

Nghe ng□□i đoán đúng ý nghĩ mình, nàng v□i kên lên:

- C□ □i, Hoàng t□ □ đâu c□ b□o giùm tôi. Thái t□ đi l□ linào h□ c□?

- Thái t□ đã đi xa r□i cô □. Cô hãy ng□i yên đây r□i tôi s□ giúp cô.

□u Đà Di vâng l□i nghe theo.

- Không gi□u gì cô, tôi là m□t k□ tu hành lâu năm □ ch□n r□ng này h□c đ□□c ít phép m□u nhi□m, đã đoán bi□t nh□ng vi□c đã qua và s□p x□y đ□n. Đêm qua nhìn m□t ngôi sao tôi bi□t r□ng Thái t□ s□ xu□t gia, tôi r□t vui m□ng, vì th□ nào Hoàng t□ sau này cũng s□ là m□t v□ đ□i c□u th□.

- Th□a c□, th□ tôi có g□p đ□□c Hoàng t□ không?

- Nàng hãy yên tâm, Hoàng t□ đã vào r□ng sâu khó lòng mà g□p đ□□c, nh□ng nàng hãy vui đi, vì th□ nào Ngài cũng thành Ph□t mà t□ đ□ chúng sanh.

- Ph□t là th□ nào? B□m c□ có uy quy□n, có sung s□□ng h□n Hoàng t□ không?

- Chính chúng tôi cũng c□ tu đ□ m□t ngày kia đ□□c th□y ánh sáng c□a Ph□t đây. Ph□t là đ□c đ□i t□ đ□i bi thông thu□c h□t nh□ng lý l□ cao siêu, nh□ng nguyên nhân huy□n bí đ□ ch□ v□ chúng ta tránh xa con đ□□ng t□i l□i kh□ s□, các ông hoàng làm sao sánh k□p.

- Th□ li□u Hoàng t□ có thành Ph□t đ□□c không? Ngài có v□ v□i chúng ta không?

- Th□ nào Ngài cũng thành Ph□t, m□t đ□c Ph□t x□a nay ch□a t□ng có □ th□ gi□i này. Thôi tôi ch□ nói ch□ng □y cho cô vui, cô nên nghe tôi v□ ngay nhà vì chính là lúc cô nên v□ theo s□ suy đoán c□a tôi, cô hãy c□□i ng□a ch□y v□ nhà đi, tôi s□ đ□a cô ra kh□i r□ng này, đây m□y viên thu□c cô hãy c□m l□y đ□ c□u ng□□i. Bây gi□ cô hãy ng□m m□t viên đi. V□a ng□m xong t□c thì nàng th□y trong ng□□i vui t□□i t□ ki□m đ□□c l□i đ□ t□ an □i mình:

- Hoàng t□ r□i s□ thành Ph□t, ng□□i s□ v□ v□i chúng ta.

Đ□n c□ng nhà, nghe có ti□ng khóc m□i ch□y vào thì th□y m□ và em đang ng□i bên gi□□ng c□a cha. Ông c□ đang thoi thóp trên gi□□ng b□nh. Nàng c□m m□t viên thu□c b□ vào mi□ng cha, t□c thì ông c□ m□ m□t ch□ng tay ng□i d□y t□nh táo nh□ th□□ng, nàng bèn l□y hai viên thu□c khác đ□a cho m□ và em t□c thì ai n□y đ□u tr□ nên vui v□.

Bà m□ ôm l□y em vào lòng:

- Tôi l□i g□p đ□□c con tôi vui t□□i h□n tr□□c, th□t là ph□□c quá. Nh□ng làm sao con l□i v□ đ□□c đây?

□u Đà Di đem m□i chuy□n k□ l□i cho cha m□ nghe.

Hai c□ đ□u t□ v□ sung s□□ng. V□a lúc □y, nh□ng cây c□ ngoài v□□n cũng đ□u reo lên, cây kh□ nói:

- Nàng đã v□, nàng s□ vui v□ ca hát v□i chúng ta, □ bên g□c c□a ta.

Cây hu□:

- Đêm nay tôi s□ n□ hoa tr□ng m□□t cho nàng vu□t ve.

Cây h□ng:

- Tôi s□ bíu l□y tóc nàng, nàng □i!

Con ng□ng:

- Nàng s□ chìa tay xinh đ□p c□a nàng cho tôi m□ lúa.

M□t h□:

- Chi□u chi□u, nàng l□i ra đây r□a chân, tôi l□i đ□□c ôm bóng nàng.

Chim b□ câu và chim chích:

- Nàng l□i cùng chúng ta hát đây.

Con chó:

- Nàng ve vu□t tôi đi, ve vu□t tôi đi.

Con chim t□ ngày nàng r□i cung đi□n v□n bay theo nàng:

- Tôi s□ luôn luôn đ□u trên cây đàn c□a nàng.

□u Đà Di t□□ng nh□ng ngày mình s□ng trong cung đi□n bên c□nh v□ Hoàng t□ ch□ là m□t gi□c m□ng xinh đ□p đ□ đi□m trang cho đ□i s□ng c□a mình, t□ đây nàng m□i th□t s□ng vui v□ bên c□nh nh□ng c□nh v□t lúc nào cũng âu y□m mình.

Thu□t gi□ : Tr□c Hi□n